

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 091 113/99-1031
Signatura: bi1bs103

Oblastní pracoviště č. 9
Okresní pracoviště Hradec Králové

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/školské zařízení:	Základní škola Praskačka 60, PSČ 503 33
Identifikátor ředitelství:	600 088 774
IZO:	102 066 612
Ředitelka školy:	Mgr. Libuše Bydžovská
Zřizovatel:	Obecní úřad Praskačka, PSČ 503 33
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Hradec Králové, M. Horákové 504, PSČ 500 06
Termín inspekce:	10. a 11. února 1999
Inspektoři:	Mgr. Květoslava Dřevíková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, osobní dokumentace žáků se zdravotním postižením, rozvrh hodin 1998/99, Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1997/98, záznamy z prohlídky školy, třídní knihy, personální dokumentace pracovníků školy, záznamy z kontroly OHS Hradec Králové, hospitační záznamy, povinná dokumentace školní družiny, vnitřní řád školy, záznamy z řízených rozhovorů s ředitelkou školy a pracovníky školy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Základní škola Praskačka je ve školním roce 1998/99 organizovaná jako čtyřtřídní se 79 zapsanými žáky v 1. - 5. postupném ročníku. Součástí školy jsou dvě oddělení školní družiny. Do školy jsou přijímány děti z obce Praskačka a spádových obcí Hubenice, Krásnice, Sedlice, Urbanice a Vlčkovice.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Původní patrová budova základní školy pochází z roku 1884, v roce 1996 byla zrekonstruována a rozšířena o školní jídelnu a mateřskou školu.

V přízemí budovy je umístěna první třída, tělocvična, dvě šatny žáků, sociální zařízení děvčat, dospělých a sborovna. Z přízemí je průchod do školní jídelny.

V prvním patře jsou učebny druhé, třetí a čtvrté třídy, kabinet, sklad, sociální zařízení chlapců a dospělých. Z prvního patra je možný průchod do prostor mateřské školy. Na půdě je sklad nábytku.

Třídy jsou funkčně a esteticky zařízeny množstvím názorných pomůcek. Za finančního přispění sponzorů se podařilo vybavit učebny jednomístnými polohovatelnými žakovskými stoly a židlemi.

Školní družina nemá k dispozici vlastní prostory, učebna současné druhé třídy je malá a neumožňuje používat pohybové činnosti při výuce. Kapacita školy uvedená ve zřizovací listině je naplněná, kapacita školní družiny je překročena.

V příštím roce dojde k dalšímu nárůstu žáků. Řešením přeplněné kapacity by bylo přistavění jedné učebny v podkroví, či přerozdělení prostor sloužících nyní mateřské škole, kde kapacita poklesla.

U školy je malý pozemek se záhony a hřiště školní družiny. Při některých hodinách tělesné výchovy docházejí učitelé s žáky na hřiště k sokolovně.

Kabinet je vybaven dostatečným množstvím pomůcek pro výuku žáků prvního stupně, převažují však pomůcky staršího data. Škola je velmi dobře vybavena k výuce hudební výchovy a zpěvu, v každé učebně je k dispozici pianino či varhany. Pro práci se dřevem při pracovních činnostech škola vybavení nemá.

Učebnice používané při výuce se používají především v ucelených řadách, v posledních letech byly některé obměněny za nové tituly.

Škola je dobře vybavena audiovizuální technikou, chybí však počítačové vybavení. K dispozici je pouze jeden počítač s tiskárnou, využívaný především pro administrativu školy. Velmi využívaná je kopírka pro přípravu materiálů k samostatné práci žáků.

Knihovna školy není rozsáhlá, ale obsahuje odborné svazky i sady dětské literatury pro potřeby mimoškolní četby.

Prostorové vybavení školy vzhledem k počtu žáků a vzdělávacímu programu je v současné době na průměrné úrovni, vybavení pomůckami a učebnicemi na spíše nadprůměrné úrovni.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh hodin a přestávek

Rozvrh vyučovacích hodin respektuje psychohygienické zásady a provozní možnosti školy, je sestaven s ohledem na efektivitu vyučování.

Škola začíná vyučování v 7:45 hodin. Malé přestávky trvají deset minut, velká přestávka po druhé hodině je dvacetiminutová a slouží k relaxaci, což je v souladu s § 9 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. o základní škole.

Pracovní prostředí

Pracovní prostředí pro žáky i zaměstnance školy je velmi dobré. V učebnách jsou umístěny žakovské polohovatelné jednomístné stoly a židle dvou velikostí, které skýtají pohodlí a zajišťují žákům klid na práci. Učitelé mají k dispozici malou sborovnu a kabinet, školnice úklidovou komoru.

V době inspekce bylo v budově vzorně čisto, uklizeno.

Budova je vytápěna přímotopnými elektrickými tělesy. Teplota ve třídách v době vyučování se pohybovala kolem 20° Celsia, na chodbách a v tělocvičně byla teplota také vyhovující normě.

Třídy mají dostatek přímého denního osvětlení zleva z pohledu umístění lavic a tabule, umělé osvětlení tříd je zajištěno zářivkami.

Sociální zařízení jsou na jednotlivých podlažích buď dívčí nebo chlapecká. Sociální zařízení pro dospělé je v přízemí i v prvním patře.

Řád školy i tělocvičny je vyvěšen, upravuje zásady chování v budově z hlediska práv i povinností.

Žáci mají umožněn vstup do budovy před oficiálním otevřením budovy při příjezdu vyučujících. Kromě toho mají děti možnost navštěvovat školní družinu a zájmové kroužky. Bezpečnost dětí při přechodu k autobusovým spojům je ošetřena nařízením ředitelky školy.

Relaxační a pohybový režim

Relaxačnímu a pohybovému režimu školy je věnována pozornost, zásady jsou dodržovány. Ve škole se vyučuje ve všech ročnících tři hodiny tělesné výchovy týdně.

Ve sledovaných hodinách na prvním stupni byly důsledně zařazovány relaxační a pohybové chvíle při únavě dětí.

Žáci mají možnost v případě pěkného počasí trávit velkou přestávku mimo školu, při špatném počasí mají umožněn pohyb v budově. Relaxační venkovní plochy upravené pro pobyt dětí jsou travnaté.

Vyučující každoročně vyjíždějí se žáky v zimních měsících na týdenní pobyty v přírodě, plaveckého výcviku se účastní žáci od 2. do 5. ročníku v Plavecké škole v Hradci Králové, což je pro žáky 4. a 5. ročníku nadstandard.

Pitný režim

Na dopoledne si děti nosí tekutiny z domova, v poledne je zajištěno pití k obědu a je k dispozici i na odpoledne pro školní družinu.

Estetičnost prostředí

Prostředí základní školy je estetické. Na chodbách i v učebnách jsou umístěny květiny a výtvarné práce žáků.

Organizace stravování

Žáci i zaměstnanci školy se stravují ve školní jídelně umístěné v přístavbě školy. Jídelna vaří cca 100 obědů pro mateřskou, základní školu i dospělé. V jídelně je 50 míst.

Celkové hodnocení úrovně psychohygienických podmínek školy je nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Ve škole jsou zaměstnány čtyři učitelky na plný úvazek, které splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Dvě z nich působí jako fakultní učitelky a vedou pedagogickou praxi studentů Pedagogické fakulty Hradec Králové. Vychovatelka školní družiny si doplňuje 36 % úvazku jako učitelka ve škole. Jedna vyučující je začínající učitelka, do praxe ji uvádí ředitelka školy.

V průběhu konání inspekce došlo ke změně obsazení ve školní družině. Pracují zde dvě vychovatelky (1,64 přepočtených pracovníků). I nadále pouze jedna z nich splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Školnice je zaměstnána na plný úvazek v dělené směně. Ředitelce školy se podařilo od nástupu do funkce v roce 1995 obměnit pracovníky a vytvořit sehraný tým pedagogů, který se postupně stabilizuje.

Věkové složení pedagogického sboru je příznivé, převažují mladé pracovnice.

Personální zajištění školy je v současné době na velmi dobré, spíše nadprůměrné úrovni.

4 Plnění učebních osnov

Žáci 1. - 5. ročníku jsou vzděláváni podle učebního programu MŠMT ČR Základní škola č.j. 16847/96-2.

Cizí jazyk je vyučován v základní tříhodinové dotaci ve 4. i 5. ročníku. Žáci se vyučují anglickému jazyku. V jedné ze tří hodin týdně probíhá výuka AJ žáků 4. a 5. ročníku odděleně, což je z hlediska potřeb komunikativního způsobu výuky velmi vhodné.

Tělesná výchova je vyučována v rozšířené tříhodinové týdenní dotaci.

Ve škole se nevyučuje žádný nepovinný předmět, žáci se však mají možnost přihlásit do pěti zájmových kroužků a příležitostně probíhá i příprava pěveckého sboru na vystoupení.

Do individuální péče učitelek je zařazen žák po autohavárii s následným dlouhým bezvědomím a žák s mentálním postižením, jehož rodiče nesouhlasí s přeřazením na zvláštní školu. Škola vykazuje 18 integrovaných žáků s diagnostikovanou vývojovou poruchou učení. Reedukaci a kompenzaci specifických poruch učení provádějí 4 proškolené asistentky, kromě toho je prováděna pracovníci se státní zkouškou z logopedie individuální logopedická náprava. Individuální vzdělávací plány žáků jsou řádně vedeny a vyhodnocovány, termíny platnosti odborných vyšetření sledovány.

Žákům nadaným a talentovaným učitelé zadávají diferencované úkoly a umožňují jim účast v soutěžích (sportovních, výtvarných a literárních).

Na základě provedeného porovnání normativních dokumentů (učebních plánů, učebních osnov) s rozvrhem hodin v jednotlivých ročnících, s obsahem předložených tematických plánů a zápisů odučených hodin v třídních knihách vyplývá, že výuka probíhá v letošním školním roce v souladu s uvedenými učebními dokumenty.

Učební osnovy jsou plněny standardním způsobem na spíše nadprůměrné úrovni.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Pro posouzení kvality vyučování a průběhu výchovně vzdělávací činnosti byly provedeny hospitace ve všech třídách. Na vyučování byli všichni pedagogové řádně připraveni.

Bylo uskutečněno celkem deset hospitací v předmětech anglický jazyk, český jazyk, hudební výchova, matematika, přírodověda, tělesná výchova, vlastivěda.

Sledováno bylo plnění učebních programů, organizace práce v odděleních, používání adekvátních výchovných a vyučovacích metod a postupů.

Hodnocení výchovně vzdělávacího procesu vychází ze závěrů hospitační činnosti školní inspektorky, které byly projednány s ředitelkou školy i učitelkami.

Ve škole je zjevně patrné ovzduší klidu a důvěry při vyučování. Pedagogové se snaží vytvořit klidné nestresující prostředí, podporují spolupráci žáků. Využití názorných pomůcek, zařazování relaxačních chviliek, her, písniček, scének, soutěží i problémových otázek aktivizuje žáky a podporuje celkovou atmosféru

ve vyučování. Hodnocení žáků nižších ročníků je převážně pozitivní s využíváním pochvaly a povzbuzení.

Organizace práce v odděleních je zvládnuta, pokyny vyučujících jsou srozumitelné a jednoznačně zadávané. Rovněž kontrola a oprava chyb je v převážné míře důsledná ze strany vyučujících. Doplňková práce pro rychlejší a schopnější žáky je používána, ve větší míře se objevuje i diferencovaná práce. Náplň samostatné práce je efektivní.

Bylo předvedeno několik profesionálně odučených hodin s vynikajícím a nadprůměrným hodnocením, převažovaly hodiny velice kvalitní.

Celkové hodnocení sledovaných hodin je na nadprůměrné úrovni.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

V průběhu konání inspekce nebylo prováděno testování žáků školy z hlediska úrovně výsledků učení, pouze byly sledovány dílčí výsledky činnosti žáků v jednotlivých hodinách. Hodnocen byl ústní i písemný projev, postoje a dovednosti žáků, aktivita, spolupráce i schopnost aplikace.

Hlavními aspekty rozvoje osobnosti žáků ve škole jsou výchovné momenty při vyučování, o přestávkách a při zájmové činnosti. Povinnosti uvedené ve školním řádu jsou v zásadě plněny. Velmi pěkné estetické prostředí školy napomáhá vytvářet všeobecnou kulturnost dětí.

Učební osnovy prvního stupně jsou průběžně plněny. Výsledky práce žáků v hodinách ukazovaly na zvládnutí učiva většinou žáků, v některých hodinách žáci dovedli svých vědomostí a poznatků z jiných předmětů či z domova využít a správně aplikovat. Pracovní návyky většiny žáků a kázeň při hodinách byla velmi dobrá.

Mluvní a písemný projev žáků odpovídá předpokladům a možnostem dětí, rozdíly mezi dětmi jsou výrazné. Čistota mluveného projevu je ve většině případů korigována. Sledovaná úroveň čtení žáků odpovídala úrovni žáků ostatních škol. V hodinách bylo zařazováno přípravné čtení a práce se čtenářskými skupinami. Výrazným pozitivem je bezprostřední mluvní projev a přirozená komunikace žáků s učitelkami.

Při výuce cizího jazyka vedeného komunikativní metodou, byla patrná diferenciacce práce, většina dětí byla schopná se anglicky vyjadřovat v základní komunikativní úrovni. Chlapci pátého ročníku prokazovali menší znalost slovní zásoby a pohotovosti v mluvním projevu než děvčata.

V matematice žáků prvního až třetího ročníku se neobjevovala větší chybovost při řešení příkladů a slovních úloh, žáci neměli problémy ani s pochopením nové látky. Učivo bylo procvičeno a zvládnuto.

Učivo přírodovědy a vlastivědy žáci zvládli při samostatné práci dobře, ústní prezentace a odpovědi žáků na otázky učitelky ukazovala na nižší obratnost při vyjadřování některých žáků. Některé úlohy z pracovních sešitů byly pro žáky tohoto věku velmi náročné. Z mnohdy přetížených textů v učebnicích musí vyučující vybírat to podstatné a nesnažit se probrat vše. Obsah učebnic je třeba porovnat s učebním programem.

Škola provádí hodnocení výsledků práce žáků ve vyšších ročnících zadáváním testů a prověrek, ředitelka školy uvažuje u žáků výstupního ročníku o zadání testu Kalibro.

Celkové hodnocení z hlediska dílčích výsledků ve výchovně vzdělávacím procesu je na spíše nadprůměrné úrovni.

7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1997/98 je zpracována v souladu s § 17e odst. 2, 3 a 4 zákona č. 564/1995 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších novel.

Postihuje všechny oblasti podle uvedeného zákona a její obsah je v souladu se zjištěnými skutečnostmi. Součástí výroční zprávy je stručná zpráva o hospodaření (uvádí pouze na co byly vynaloženy finanční prostředky z rozpočtu ŠÚ).

Drobným formálním nedostatkem je neuvedení přehledu učebních plánů (rozpisu hodin), je pouze uvedeno číslo učebního programu (schvalovací doložky) MŠMT ČR. Dále není z výtisku výroční zprávy předložené ČŠI zřejmé, zda a kdy byla výroční zpráva projednána. Podle § 17g zákona č. 564/1990 Sb. v platném znění projednává zprávu ředitel školy, pokud není zřízena rada školy, na poradě pracovníků školy (bylo projednáno na pedagogické radě).

Výroční zpráva je přehledná, po stránce obsahové i formální je zpracována kvalitně.

Úroveň zpracování výroční zprávy lze hodnotit průměrně.

8 Hodnocení činnosti školských zařízení

Školní družina

Ve škole jsou zřízena dvě stálá oddělení školní družiny. Školní družina poskytuje služby ráno i odpoledne. Provoz je denně od 6:30 do 7:45 hodin a od 11:25 do 16:30 hodin. V ranních hodinách a po 15 hodině je vzhledem k malému počtu dětí z ekonomických důvodů v provozu vždy jedno oddělení.

Zapsáno je 47 pravidelně docházejících dětí z 1. - 5. ročníku.

Ve školní družině pracují 2 vychovatelky, jedna na částečný úvazek, který si doplňuje výukou ve škole.

Školní družina nemá k dispozici vlastní prostory, využívá učebny tříd, cvičebnu, v případě pěkného počasí prostory na zahradě upravené jako hřiště.

Uvedená kapacita školní družiny ve zřizovací listině (25 žáků) je překročena, je nutno požádat o zvýšení kapacity.

Povinná dokumentace školní družiny je řádně vedena (zápisové listky, přehled výchovně vzdělávací práce).

Vybavení nábytkem, hračkami a stavebnicemi je vyhovující, dle ekonomických možností se postupně dokupují stavebnice a společenské hry.

Kontrolou týdenních přehledů činnosti školní družiny bylo zjištěno, že nabídka aktivit je pestrá, v rámci školní družiny v průběhu týdne děti mají možnost účastnit se společné zájmové činnosti výtvarné a pracovní, přírodovědné, tělovýchovné, hudební, či pobývat venku. Vychovatelky školní družiny organizují pravidelně různé zábavné aktivity a soutěže pro děti. V době konání inspekce to byla „Valentýnská diskotéka“.

Hospitační činnost prokázala, že většina dětí je zvyklá samostatně si hrát i se účastnit společné řízené práce.

Hodnocení prostorových podmínek školní družiny vzhledem k počtu žáků je spíše podprůměrné, činnost školní družiny je hodnocena nadprůměrně.

ZÁVĚRY

Základní škola Praskačka poskytuje vzdělání žáků v rozsahu 1. - 5. ročníku na velmi dobré úrovni. Nadstandardní je péče o žáky s individuálními vzdělávacími potřebami, především žáky s vývojovými poruchami učení a logopedickými vadami. Tolerantní školní prostředí umožňuje i dětem handicapovaným se zapojovat do školní práce. Široká nabídka zájmových útvarů a pravidelná příprava na besídky a soutěže umožňuje nadaným dětem uplatnění. Škola je otevřená veřejnosti.

Klady:

- výborná organizace práce a velmi dobré vybavení školy,
- promyšlené sestavení rozvrhu hodin,
- kvalitní práce pedagogů,
- individuální přístup k žákům, diferencovaná práce v hodinách,
- široká nabídka zájmové činnosti,
- pravidelná příprava na vystoupení a soutěže,
- spolupráce pedagogů, týmová práce,
- uvádění začínající učitelky do pedagogické praxe,
- zavedení třetí hodiny tělesné výchovy v týdnu.

Nedostatky:

- absence vlastních prostor pro školní družinu,
- překročená kapacita školní družiny ve zřizovací listině,
- občasné nepečlivé záznamy a přelepování zápisů v třídní dokumentaci,
- absence vybavení pro práci se dřevem.

Doporučení:

- požádat o zvýšení kapacity školní družiny,
- vyřešit do budoucna zvýšené nároky na prostory základní školy,
- dle finančních možností vybavovat školu chybějícími pomůckami a počítačovou technikou,
- věnovat zápisům třídní dokumentace více pozornosti, opravy provádět předepsaným způsobem.

razítko

Podpis inspektorky:

Mgr. Květoslava Dřevíková v. r.

V Hradci Králové dne 26. února 1999

Přílohy: --

Inspekční zprávu jsem převzala dne 4. března 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Mgr. Libuše Bydžová v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	1999. 03. 22	091 113/99 - 1031
Školský úřad:	1999. 03. 22	091 113/99 - 1031

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly vzneseny.